

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1382/1 од 31. 5. 2017. године, именовани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс конкурс за доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Историја опште књижевности, објављен у листу *Послови* бр. 730 од 14. јуна 2017. године После детаљног увида у приспелу документацију на конкурс, Комисија захваљује на указаном поверењу и подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за избор и на радно место за доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Историја опште књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Београду, пријавиле су се две кандидаткиње – др Оливера Жижовић и др Бранислава Миладинов. Обе кандидаткиње су поднеле сву неопходну документацију.

У овом извештају наведену документацију и радове кандидаткиња представићемо појединачно, азбучним редом.

1. Оливера Жижовић

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

а) *Лични подаци*

Рођена је у Горњем Милановцу 8. јула 1976. године

Електронска адреса oljazizovic@gmail.com

б) *Подаци о досадашњем образовању*

Завршила је Земунску гимназију у Београду.

Дипломирала је у априлу 2003. године на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности на Филолошком факултету у Београду, са просечном оценом 8,13

Постдипломске студије, смер Наука о књижевности, уписала је школске 2002/3. године и завршила их са просечном оценом 9,75.

Магистарски рад под називом *Гротеска у романима Петроград Андреја Белог и Завист Јурија Ољеше* одбранила је на Филолошком факултету у Београду 15. маја 2008, пред комисијом у саставу: проф. др Тања Поповић (ментор), проф. др Драган Стојановић и проф. др Ирина Антанасијевић.

Докторску дисертацију *Функција и значај снова у делима Фјодора Достојевског (Сан смешног човека), Михаила Булгакова (Мајстор и Маргарита) и Томаса Мана (Јосиф и његова браћа)* одбранила је на Филолошком факултету у Београду 1. јуна 2012, пред комисијом у саставу: проф. др Тања Поповић (ментор), проф. др Драган Стојановић, проф. др Ирина Антанасијевић и проф. др Жарко Требјешанин.

в) *Професионална каријера*

Од 26. 09. 2012. запослена је као доцент на *Државном универзитету* у Новом Пазару

Од 17. 02. 2009. запослена је као сарадник у настави и потом као асистент на *Државном универзитету* у Новом Пазару

Ради на обавезним предметима Општа књижевност 1, 2 и 3, као и на предмету Књижевне теорије 20. века, Теорија књижевности 1 и 2 (на којима је држала предавања и вежбе). Као асистент држала је вежбе и на изборним предметима Књижевни жанрови и Креативно писање. На студијском програму Васпитачи у предшколским установама ради на обавезном предмету Основе теорије књижевности. Од 2017. године ради и на обавезном предмету Студијски истраживачки рад (то јест, методологија научно-истраживачког рада) на мастер студијама, на којима не од избора у звање доцента ангажована и као ментор.

Од 16. 07. 2007. до 16. 02. 2009. године запослена у банци *Societe Generale*, Београд

Од 1. 5. 2002. до 15. 7. 2007. ради у приватној фирми за спољну трговину као инокореспондент и шеф одељења.

Остала ангажовања у оквиру универзитета (ДУНП):

- члан Већа Департмана филолошких наука
- члан Комисије за признавање испита на студијском програму Српска књижевност и језик
- држи припремну наставу за пријемни испит (област: општа књижевност и теорија књижевности)
- радила на изради програма за акредитацију (предмети Општа књижевност 1, 2, 3, 4 и Књижевне теорије 20. века); у оквиру своје струке увела нове предмете на основне и мастер студије
- сарадник у припреми тестова пријемних испита на мастер студијама

Страни језици: енглески и руски

БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Књиге

1. *Поетика и психологија гротеске*, Задужбина Андрејевић, Београд, 2009.
М 42

2. *Снови и индивидуација: Јосиф и његова браћа Томаса Мана*, Службени гласник, Београд, 2013.
М 42

3. *Снови Михаила Булгакова*, Федон, Београд, 2013.
М 42

4. *Живи лик истине Ф. М. Достојевског: "Сан смешног човека"*, Конрас, Београд, 2013.
М 42

Радови:

1. "Употреба гротеске у Рилкеовом роману *Записи Малтеа Лауридса Бригеа*", *Књижевна историја*, год. 35, бр. 120-1, (2003), стр. 495-501
М 24

2. "Апулејев *Златни магарац* и Булгаковљев *Мајстор и Маргарита* – метаморфоза Луција и Ивана Бездомног" у *Антички код у словенским књижевностима*, прир. проф. др Корнелија Ичин, проф. др Тања Поповић, Филолошки факултет, Београд, 2011, стр. 113-129.
М 14

3. "Проблем могућности и оправданости тумачења литерарних снова", *Књижевна историја*, Београд, бр. 147 (2012), стр. 455-467.
М 24

4. "Магија речи у приповеци Момчила Настасијевића *Запис о даровима моје рођаке Марије*" (*Magic of Words in Momčilo Nastasijević's Narrative An Account of the Gifts of My Cousin Maria*), *Poznanske Studia Slawistyczne*, 4. Poznan, 2013, Adam Mickiewicz University Press, pp. 221-236).
М 23

5. "Сан Густава Ашенбаха у приповеци *Смрт у Венецији* Томаса Мана", *Књижевна историја*, Београд, бр. 149, (2013), стр. 121-133.
М 24

6. "Живот као метафора – аутобиографски роман Виктора Шкловског *Зоо или писма не о љубави*" у *PENSER L'AUTOFICTION : PERSPECTIVES COMPARATISTES PREISPITIVANJA: AUTOFIKCIJA U FOKUSU KOMPARATISTIKE*, *Sous la direction de / Priredile* Adrijana Marčetić, Isabelle Grell, Dunja Dušanić, Filološki fakultet, Beograd, 2014, стр. 175-184.
М 33

7. "Касандрина истина" у *Компаративна књижевност: теорија, тумачења, перспективе* Филолошки факултет, Београд 24-26. октобар 2014, стр. 483- 492.
М 33

8. "Јунгов(ски) приступ књижевности", *Књижевна историја*, год. 47, бр. 156 (2015), стр. 301-323.
М 24

9. "Ремизовљево сагледавање снова у стваралаштву Ивана Тургеева" у *Часопис Руски архив (1928-1937) и култура руске емиграције у Краљевини СХС/Југославији: Зборник радова, уреднице др Весна Матовић и др Станислава Бараћ, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2015, стр. 409-26.*
М 33
10. "Визија Вечног Женског у поеми *Три сусрета* Владимира Соловјева", у *Симболизам у свом и нашем времену*, ур. проф. др Јелена Новаковић, Универзитет у Београду, Филолошки факултет и Друштво за културну сарадњу Србија – Француска, Београд, 2016, стр. 443-456.
М 33
11. "Женско и мушко начело у приповеци 'Касандра' Кристе Волф", у: *Сусрет култура*, ур. проф. др Ивана Живанчевић Секеруш, проф. др Биљана Шимуновић Бешлин и доц. др Жељко Милановић, Филозофски факултет Нови Сад, 2016, стр. 315-29.
М 33

Прикази:

1. "Парадоксална природа приповедних стратегија", приказ књиге Тање Поповић, *Стратегије приповедања, Летопис Матице српске*, април-мај 2012, књ. 489, св. 4-5, стр. 792-797
2. "Прекомерност самозаваравања", приказ књиге Јасмине Ахметагић, *Књига о Достојевском: болест прекомерног сазнања*, Београд, Дерета, 2013, *Зборник за славистику Матице српске*, бр. 85, Нови Сад, 2014, стр. 232-5.
3. Приказ књиге *Простори снова. Ониричко као поетолошки и антрополошки проблем*, ур. Жива Бенчић, Дуња Фалишевац, Диспут, Загреб, 2012, *Зборник за славистику Матице српске*, бр. 87, Нови Сад, 2015, стр. 299-304.
4. "Енергија песничког и сликарског заумља", приказ књиге Беникта Лившица *Једнооки стрелац, Књижевна историја*, год. 68, бр. 159 (2016), стр. 377-380.

Радови у домаћим часописима националног значаја:

1. "Филигранско стваралаштво Драгана Стојановића: Једно читање романа *Уредник од искуства*. (1) и (2), *Свеске*, Панчево, бр. 111 (2014), стр. 74-81; бр. 113 (2014), стр. 42-7.
М 53
2. "Тумачење *Сна смешног човека* Ф. М. Достојевског", *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 82, Матица Српска, Нови Сад, 2012, стр. 19-39.
М 51
3. "Лепа Јелена и Софија – нови образац женства у роману *Двојеж* Драгана Стојановића", *Повелја* (2), 2016, стр. 98-119.
М 53

4. "Јосифови библијски снови у роману Томаса Мана *Јосиф и његова браћа*", *Повеља*, Краљево, 2 (2012), стр. 110-2.
М 53
5. "Снови Понтија Пилата у роману Михаила Булгакова *Мајстор и Маргарита*", *Источник*, Београд, година 21, број. 81-82, стр. 110-121.
М 53
6. "Бројање до три" (о драмама Милорада Павића), *Летопис Матице српске*, год. 180, књ. 473, св. 3 (март 2004), стр. 394-405.
М 53

Учешће на међународним научним скуповима:

1. *Културе, нације, аутофикције*, Филолошки факултет Универзитета у Београду и Франкофона универзитетска агенција, 5-6. октобар, 2013, рад: "Живот као метафора – аутобиографски роман Виктора Шкловског *Зоо или писма не о љубави*".

2. *Компаративна књижевност: теорија, тумачења, перспективе* Филолошки факултет, Београд 24-26. октобар 2014, рад: "Касандрина истина".

3. Учешће по позиву

Часопис Руски архив (1928-1937) и култура руске емиграције у Краљевини СХС/Југославији Институт за књижевност и уметност, Београд, 24- 5. новембар 2014, рад "Ремизовљево сагледавање снова у стваралаштву Ивана Тургењева".

4. *Сусрет култура*, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, , 1-3. децембар 2014, рад: Касандрина порука.

5. по позиву

Симболизам у свом и нашем времену, Филолошки факултет и Друштво за културну сарадњу Србија – Француска, Београд, 2-3. октобар 2015.

Рад: "Визија Вечног Женског у поеми *Три сусрета* Владимира Соловјева".

6. по позиву

Округли сто о књижевном стваралаштву Исмета Реброње, Филолошки факултет Универзитета у Београду и Државни универзитет у Новом Пазару, Филолошки факултет, Београд, 3. Децембар, 2016.

Менторство за мастер радове:

Зехра Хакић, *Немачка и руска редакција Епа о Гилгамешу – сукоб интерпретација*, 8. 10. 2014; Мерица Мехмедбашић, *Проблем трагичног јунака у Еурипидовом Хиполиту и Расиновој Федри*, 17. 12. 2014; Ајла Тртовац, *Шекспиров и Јонесков Макбет у дијалогу*, 17. 12. 2014; Ирма Муратовић, *Еурипидова Медеја и Медеја*. Гласови *Кристе Волф у дијалогу*, 04. 04. 2015.

Чланство у комисијама за одбрану мастер радова:

Драгана Петровић, *Религијски мотиви у Летопису Перунових потомака Десанке Максимовић* (ментор доц. др Александра Попин), 30.10. 2013; Амела Садвић, *Хумор у приповеткама Башта слезове боје Бранка Ћопића* (ментор доц. др Слободан Вуксановић), 12. 11. 2013; Елзана Црновршанин, *Књиге приповедака Највећи севап и Мирис векова Божидара Ковачевића између традиције и авангарде* (ментор доц. др Александра Попин), 17. 12. 2013; Дијана Николић, *Мотиви смрти и љубави у роману Крила Станислава Кракова* (ментор доц. др Александра Попин), 17. 12. 2013; Едина Кучевић, *Јован Дучић као критичар и есејиста* (ментор доц. др Предраг Јашовић), 17. 12. 2013; Семра Хацић, *Поезија Ибрахима Хацића* (ментор проф. др Милисав Савић), 14. 01. 2014; Насер Хамзагић, *Змајева поезија и усмена народна традиција* (ментор доц. др Предраг Јашовић), 24. 01. 2014; Ивана Добрић, *Хумор и фантастика у поезији Душка Радовића* (ментор доц. др Александра Попин), 24. 01. 2014; Сенада Хусовић, *Митопоетска слика света у Бихорцима Тамиле Сијарића* (ментор доц. др Александра Попин), 24. 01. 2014; Сабина Хасановић, *Диван Ахмеда Гурбија* (ментор доц. др Сеад Шемсовић), 26. 01. 2015; Јасмина Балић, *Смена стилских и културолошких парадигми у романима Зона Замфинова и Нечиста крв* (ментор доц. др Предраг Јашовић), 04. 03. 2015; Елида Хамзагић, *Мотив детињства у приповеткама Иве Андрића* (ментор доц. др Александра Попин), 04. 04. 2015; Санела Горуждић, *Историјски мотиви у поезији Јована Дучића, Милана Ракића и Милутина Бојића* (ментор доц. др Александра Попин), 30. 03. 2016; Александра Симоновић, *Тамни вилајет у приповеткама и драмама Момчила Настасијевића* (ментор доц. др Александра Попин), 17. 05. 2017.

Пројекти

Позвана да учествује у пројектима ”Руско-српске међуратне везе: између Истока и Запада”, под руководством проф. др Корнелије Ичин са Филолошког факултета Универзитета у Београду, као и на пројекту ”Интеркултурни дијалог у књижевности и језику” Департамента за филолошке науке Државног универзитета у Новом Пазару (реч је о конкурсу расписаном и поништеном у мају 2016. године).

МИШЉЕЊЕ О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ

Из досадашњег научноистраживачког рада кандидаткиње издвајамо следеће:

1. У књизи *Поетика и психологија гротеске*, Задужбина Андрејевић, Београд, 2009, насталој на основу магистарског рада, мр Оливера Жижовић испитује теоријска значења гротеске и своја сазнања потом примењује на романе *Петроград* Андреја Белог и *Завист* Јурија Ољеше. У уводном делу рада ауторка се бави историјом и потенцијалом гротеске као композиционим јединством. Она истиче динамичну природу гротеске и отуда потребу да се анализира у појединачном делу. Два примера којима се бави назива парадигматичним али и у великој мери различитим, а њихов заједнички именоватељ управо је гротеска као конститутивни елемент који пресудно утиче на њихов смисао.

У одељку који се бави одређењем гротеске, ауторка разликује сам појам гротеске од феномена гротескног. Она полази од „нормалности” на чијој позадини се дешава

спој неспојивог, суштина гротеске, и врсте нарушавања одређује као повезивање различитих врста бића, повезивање живог и неживог, механичког и органског, квантитативни помак у односу између делова и целине. Такође се с правом истиче да гротеска не само да руши неку норму, већ оспорава и одређени систем вредности. Тај систем вредности не мора бити универзалан, већ је често културноисторијски одређен, тако да се поједине појаве у другим добима и културама уочавају као гротескне, а да то за савременике и интерепретативну заједницу у којој су настале, нису биле. С друге стране, ова културна нормативност чини да поједине гротеске остају невидљиве изван круга и доба у ком настају. Отуда ауторка истиче да нарушавање норми које твори гротеску може бити и морално, ситуационо, интелектуално, идејно, уметничко, а у оквиру одређене уметности и жанровско.

Гротеску потом повезује са одликама модернистичких романа којима се бави, а то су неконвенционалност, лиричност, асоцијативност, симболичност, естетизација стварности, сликовитост, субјективизам, увођење психолошког времена – једном речју, напуштање идеје Реда која је изгледала непроменљива и неприкосновена. Књижевност почиње да се ствара од саме књижевности, цитатност, интертекстуалност и метатекстуалност постају кључне одлике. Естетско превредновање које се дешава у модернистичком роману слично је ономе што гротеска чини – реч је о нарушавању целине која је до тог тренутка опајана као ненарушива, распарчавању и монтажи, истицању експеримента и необичних, неочекиваних спојева. При томе, указује ауторка, естетско превредновање најчешће за собом повлачи и морално, етичко, друштвено и емоционално, тако да није чудо што у оба романа о којима је реч сагледавамо како се, кроз гротеску, односи ових вредности преображавају. У даљим поглављима, ауторка се бави гротеском као сучељавањем аполонијског и дионизијског начела, а потом и њеним манифестацијама у романима Андреја Белог и Јурија Ољеше. Рад представља значајан и оригиналан научни допринос интерпретацијама ових романа, као и прилог теорији гротеске. Мада су разматрани романи веома различити и на први поглед тешко упоредиви, дубља анализа показује њихове бројне сличности и то не само на мотивском плану, већ и на плану романескне структуре. Оба романа садрже јасне и конкретне путоказе који воде до самог изворишта гротеске и откривају њену утемељеност у митологији, односно у несвесном делу људске личности (и то у његовом архетипском слоју).

2. Монографија *Снови и индивидуација: Јосиф и његова браћа Томаса Мана*, Службени гласник, Београд, 2013. једна је од три књиге ове ауторке које су настале на основама њеног доктората. У уводном делу др Жижовић разматра снове у целокупном делу Томаса Мана, са нагласком на сну Густава Ашенбаха у новели *Смрт у Венецији*, као и на сновима Ханса Касторпа из романа *Чаробни брег*. Она даље истиче да је Ман у роман о Јосифу укључио чак четрнаест фабуларно значајних и углавном архетипских снова, као и да је и сам био „страствени поклоник” комбинације мита и психологије. Анализа снова у овом роману предмет је следећих поглавља књиге др Оливере Жижовић: „Снови у роману *Јосиф и његова*

браћа”; „Јаковљеви снови”, „Јосифови снови”; „Јосиф као тумач снова”; „Јосифов процес индивидуације”, „Функција и значај снова у тетралогiji о Јосифу”. Тумачење снова јунака ауторка изводи примерено чињеници да није реч о стварним људима, већ о књижевним јунацима, и то јунацима романа који је пародијски интониран. У књижевнокритичком смислу опрезна, а психоаналитички утемељена анализа, истиче важност снова и чињеницу да се дело у целини не може разумети уколико се не разумеју знаци несвесног јунака. Ауторка сматра да су обмана и игра кључне речи и сажети приказ онога то Ман чини у својој обради библијске приче. Стална дестабилизација смисла сугерише стога читаоцу да ништа не треба узимати претерано озбиљно, укључујући и саму психолошку науку. Ипак, ни пародија ни иронија у овом делу нису примарне јер је, како др Жижовић наглашава, „Ману до истицања става према надолазећем фашизму било посебно стало”, те је основна особина овог дела – ведрина. Ауторка такође истиче да вредност Мановог романа није у некаквој доследној примени јунговске психоанализе, већ у начину на који је разноврсна грађа – митолошка, филозофска, културноисторијска и друга, саображена делу и његовој уметничкој природи. У закључку монографије, ауторка каже да се, управо судећи по важности снова за уметнички ефекат овог романа, може говорити о својеврсној „граматици снова” као једном од његових конститутивних елемената. Ту граматику је ауторка представила и анализира на књижевнотеоријски релевантан начин, уочавајући оно што је уметничка бит романа, иако је основа тог тумачења заправо Јунгова аналитичка психологија.

3. У уводном поглављу књиге *Снови Михаила Булгакова*, Федон, Београд, 2013, Оливера Жижовић говори о односу снова и књижевности, као и о Фројдовом и Јунговом тумачењу снова и тиме одређује координате свог тумачења. Наредна поглавља посвећена су сновима у „Тајном пријатељу”, *Позоришном роману*, роману *Бела гарда*, драмама, причама и фељтонима. Остала поглавља насловљена су: „Снови у роману *Мајстор и Маргарита*”, „Сан Никанора Ивановича Босог” (са потпоглављем Проблем Сенке и Персоне у роману *Мајстор и Маргарита*), „Маргаритин сан” (Симболика месечеве светлости у роману *Мајстор и Маргарита*), „Снови Понтија Пилата” (Симболика сунчеве светлости у роману *Мајстор и Маргарита*; Бог и ђаво у роману *Мајстор и Маргарита*); „Снови Ивана Бездомног Понирјова” (Процес индивидуације Ивана Бездомног) и „Снови као пут ка истини”. Као што наслови поглавља и потпоглавља показују, реч је о истраживању функције и ефеката ониричког у књижевним делима. Ауторка истиче значај Фројдових истраживања несвесног и снова, али упозорава и на то да је отац психоанализе уметничка дела користио само као илустрације или потврде својих теорија. Јунг је, међутим, поштовао аутономност уметности и сматрао да дело треба да, кроз лично, говори и о нечему наиндивидуалном и колективном. Ауторка потврду тих ставова види у делу Михаила Булгакова, на која примењује Јунгову теорију, те књижевни сан посматра не само као психолошку, већ и као естетску чињеницу. У овој књизи се отуда показује да у делу Булгакова снови имају вишеструке улоге – од исцелитељске и сазнајне до неке врсте епилога збивања и наговештаваја онога што прелази границе фабуне а значајно је за разумевање романеског смисла.

4. Књигом *Живи лик истине Ф. М. Достојевског* Оливера Жижовић дала је значајан допринос обнављању интересовања за дело руског великана, до којег је дошло у последњих неколико година међу нашим ауторима средње и млађе генерације, о чему сведоче и монографије П. Чичовачког, Ј. Ахметагић и М. Прокић. Задржавајући методолошко упориште у јунговској психоанализи и методу дубинске психологије Ивана Настовића, ауторка се посветила исцрпној анализи и тумачењу приповетке *Сан смешног човека* из позне фазе стваралаштва Фјодора Достојевског. Полазећи од Бахтинове идеје о неупоредивом значају снова у делу руског писца, она се с разлогом осврће и на рад М. Радовића *Поетика снова Достојевског* (1978), дајући му за право у тврдњама да снови у делима руског писца својом универзалношћу надилазе романескни контекст у којем се јављају, односно да су они једно од кључних средстава за остваривање полифоничности његових романа, али оспоравајући начелни став да су у делу Достојевски присутни само снови душевно поремећеник јунака. Посматрајући снове код овог писца и као књижевну и као психолошку чињеницу, Жижовићева се залаже за то да се они најпре протумаче, како би се допрло дубље од њиховог манифестног садржаја који, сам по себи, уме да буде бесмислен. Примењујући тај метод на сан „смешног човека“, настојала је да осветли његову функцију и значај, те да сагледа „исказе о природи снова у контексту новелистичке целине у којој се јављају и њихов однос према самом сну“. Указавши на његову тријадну „драмску структуру“, утврдила је да је реч о архетипском сну, дакле о производу „колективног несвесног“, који „долази из саме структуре и дубине сневачевог бића“. Након детаљне анализе спроведене у јунговском кључу, уследио је закључак да је Достојевски, са сасвим одређеним разлогом, једну од својих најдражих идеја, ону о могућности успостављања хармоније међу људима придржавањем Христовог наука о несебичној љубави, поверио једном неугледном и поремећеном јунаку. Тиме је ауторка успоставила континуитет са идејом „рајског ума Достојевског“ Д. Стојановића, што је наглашено завршним поглављем у којем је посматрану приповетку ставила у шири контекст мотивски сродних дела Ф. М. Достојевског, чиме је делимично и сама испунила комплексан задатак који је, још у уводном делу своје студије, препустила неким „будућим истраживачима“: да се, на основу тумачења, уобличи целовита поетика снова великог руског писца.

5. У тексту „Употреба гротеске у Рилкеовом роману *Записи Малтеа Лауридса Бригеа*“, објављеном у *Књижевној историји*, год. 35, бр. 120-1, (2003), стр. 495-501, Оливера Жижовић се бави једним од првих (можда и првим) европских модернистичких романа, и то са становишта гротеске. Роман који је Рилке започео 1904. а објавио 1910. године, и који у много чему кореспондира са његовим личним искуством, у свом средишту има и битне елементе гротеске. Др Жижовић сматра да је гротеска важна за самог приповедача који се учи новом начину гледања, тако и за читаоца који мора да визуализује оно што је вербални материјал гротеске. Она с правом истиче да је гротеска, уз фрагментарност, начело које истиче изолацију и отуђеност

Рилкеовог јунака. Рад се заснива на анализи неколико представа које се могу назвати гротескним и у њему се истиче и нужност активне улоге читаоца – потреба за визуализацијом онога што се у тексту предочава. Текст др Жижовић тиме подвлачи неке изузетно важне особине које ће Рилкеа повезати са још једним аутором који је писао на немачком језику – Францом Кафком, али та веза није даље обрађена. Истакнуто је, међутим, да ће адекватна рецепција романа уследити тек после романа Џојса, Пруста, Кафке, Музила и Броха. Рад је занимљив и прегледан, али је необично да у њему нема ниједне референце на дело Андреаса Хујсена, изузетно важног теоретичара модернизма који је посебно истицао значење фрагментарности у овом Рилкеовом делу.

6. „Сан Густава Ашенбаха у приповеци *Смрт у Венецији* Томаса Мана”, *Књижевна историја*, Београд, бр. 149, (2013), стр. 121-133 јесте текст који има за циљ да, тумачећи сан главног јунака ове приче, повеже судбину Густава Ашенбаха са ширим, колективним значењем. Др Жижовић истиче да је у овој приповеци Томас Ман предочио процес подлегања аполинијског књижевника Густава Ашенбаха дионизијском принципу, односно, да је тематизовао супротности о којима говори Ниче. Анализа саме приповетке, односно, сна који главни јунак усни у једном тренутку у Венецији, дата је, међутим, углавном у јунговским терминима. Почев од визије, која се појављује у Ашенбаховом уму на самом почетку приповетке, па до самог сна који сневачу треба да саопшти оно што свесно тешко може да артикулише и прихвати, тумачење се креће у оквирима јунговске психоанализе. Истиче се да „визије, као и снови, своје порекло имају у несвесном делу личности, па се стога и оне могу тумачити”, као и да су визије, „како напомиње Јунг, снови у будном стању.” Следећи тај траг, ауторка долази до закључка да се у Ашенбаху одвија архетипски процес чији је корен у колективно несвесном и који се односи и на њега лично, али и на друштво у целини. Поредјећи овај сан са Јунговим сновиђењима уочи Првог светског рата, која ни он сам није разумео као наговештај суноврата света, др Жижовић сан Густава Ашенбаха види као антиципацију управо те катастрофе. Она сматра да је Томас Ман, „захваљујући својој уметничкој интуицији” наслутио, и у делу које је објављено само две године пре избијања Првог светског рата, приказао ту слутњу пропасти. Ауторка такође истиче да ће Ман и касније, пре свега у *Доктору Фаустусу*, али и у *Јосифу и његовој браћи*, успоставити паралелу између живота уметника и времена у коме ствара.

7. У раду „Филигранско стваралаштво Драгана Стојановића: Једно читање романа *Уредник од искуства*”, објављеном у два наставка у часопису *Свеске / Панчево*, бр. 111 (2014), стр. 74-81; бр. 113 (2014), стр. 42-7/, ауторка се бави текстом који жанровски одређује као роман. Заплет овог романа је једноставан – то је прича о уреднику који добија рукопис на увид, чита га, али на крају одбија да га штампа. Како је, међутим, реч о тексту који не само да постоји у реалном животу, већ је и објављен, овај једноставни заплет је заправо далеко сложенији него што то на први поглед изгледа. У овом раду ауторка настоји да из лавиринта овако конципираног текста изађе пре свега на основу анализе сна јунака, ког проглашава „архетипским”. Тиме се, како истиче, открива и друга, тек наговештена, али изузетно важна фабуларна линија

Стојановићевог романа. Пратећи ту линију, ауторка долази до читавог низ проблема који су присутни у тексту и потом приступа њиховој анализи.

Овај рад посвећен жанровски тешко одредивом тексту Драгана Стојановића, *Уредник од искуства*, пажљиво прати вишеструке линије заплета и веза са спољашњим светом. Читање се, међутим, заснива на једној линији, психоаналитичком тумачењу животних погледа и међуодноса ликова, и тиме се пренебрегавају књижевно много важнији теоријски изазови које овај текст поставља – однос реалног, фикције и метафикције, пре свега. Такође, рад др Жижовић, који у великој мери препричава фабулу овог, условно речено, романа, уопште не узима у обзир дискурзивни материјал у вези са делом Драгана Стојановића који је објављен пре њеног рада.

8. „Лепа Јелена и Софија – нови образац женства у роману *Двојеж* Драгана Стојановића”, *Повеља* (2), 2016, стр. 98-119, др Оливера Жижовић бави се женским ликовима у роману *Двојеж* (тачније, у првом роману под тим насловом, пошто постоје два истоимена романа истог аутора). Ауторка истиче да је роман исприповедан у првом лицу једнине, да је аутор неименован и да у једном тренутку откривамо да је заправо реч о непоузданом наратору. Двојежова прича, каже ауторка, добрим делом је одређена његовим односом са Софијом, која је његова Анима. Текст у великој мери препричава оно што је садржина овог романа, уз неопходну критичку дистанцу. Метод истраживања ликова, и то ликова оба пола, пре свега је психоаналитички. Ауторка настоји да успостави посебан статус психичког (и органског) поремећаја у књижевном тексту, те њихов смисао доводи у везу са психологијом јунака. Отуда закључује да Софија не успева да се усклади са „својом женском, цикличном природом, односно, шире гледано, одбија да прихвати и тешке и угодне осећаје, и тамну и светлу страну себе и света у којем живи.” У целини овог рада присутна је искључиво јунговска психоанализа, што само по себи није проблематично. Анализа ове врсте доследно је и минуциозно спроведена, са резултатима који су занимљиви и који прилично прецизно могу да артикулишу доживљај читалаца овог романа. Намеће се, међутим, књижевнотеоријско питање – да ли је ово једини могући начин разумевања односа јунака и јунакиња у роману? Из перспективе тренутка у коме овај текст настаје (објављен је 2016. године) много плоднији и занимљивији приступ био би укључити овакво читање у дебату са феминистичком критиком. Тачније, било би у најмању руку неопходно осврнути се на изузетно развијено поље феминистичке анализе које свакако обухвата и психоаналитичке (фројдовске, јунговске, лакановске) приступе. Ауторка овог текста, међутим, ниједном речју не помиње ово подручје које у датом тренутку постоји већ пола века. У том смислу се овај текст чини не недостатним, већ искљученим из значајног теоријског подручја који се бави проблемом *женства* поменутих у самом поднаслову. У овом тексту, као и у свим осталим овде поменутих, упадљиво је одсуство новије литературе на страним језицима.

МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ ДРУГИХ УСЛОВА ЗА РАД

Менторства и учешћа у комисијама за одбрану мастер радова показују посвећеност др Оливера Жижовић и педагошком раду. Од 2012. године учествовала је у 14 комисија за одбрану мастер радова и била ментор у изради четири мастер рада.

Нема података о оценама педагошког рада кандидаткиње.

2. Бранислава Миладинов

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

а) Лични подаци

Рођена 8. септембра 1965. у Кикинди.
Електронска адреса brgrana@gmail.com

б) Подаци о досадашњем образовању

Основну и средњу школу завршила у Београду.

Дипломирала на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности у септембру 1989. године с просечном оценом 9,53.

Докторске студије на Филолошком факултету у Београду уписала 2009. године и завршила с просечном оценом 10. Докторску дисертацију под насловом „Функција наратије у песмама *Лирских балада* Вилијема Вордсворта“, израђену под менторством проф. др Миодрага Ломе, предала 30. јуна 2016. године, а одбранила у фебруару 2017. године, пред комисијом коју су, уз ментора, чинили проф. др Корнелије Квас, проф. др Томислав Павловић (ФИЛУМ, Крагујевац), доц. др Новица Петровић и доц. др Предраг Бребановић.

в) Професионална каријера

1984-1987. радила као новинар и уредник на радију Индекс 202, те сарађивала на различитим програмима радија, као и у омладинској штампи.

1989-1992. запослена као наставник енглеског у НУ „Божидар Аџија“.

1992-1994. ради као менаџер за односе с јавношћу у Credibel банци.

1994-1997. уређује рубрику посвећену теорији књижевности у часопису *Реч*.

Од септембра 1994. до фебруара 2016. запослена на Филолошком факултету у Београду, на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности, прво као асистент-приправник, а од 2010. године као асистент, на курсевима везаним за прозу 18. и 19. века, романтизам и теорију приповедања (Роман 18. века у настави 1 и 2, Практикум из опште књижевности 3 и 4, Поезија енглеског романтизма 1 и 2, Романтичарска проза, Романтизам и реализам: преиспитивање граница, Роман 18. века и романтизам). Осим тога, учествовала у настави и испитима на предмету Општа књижевност II (обавезни предмет за групу 06), као и у испитним комисијама на предметима Историја опште књижевности 3 и 4. После преласка на болоњске програме студија наставила да учествује у

испитним комисијама на предметима Општа књижевност и теорија књижевности III (на потоњем је била задужена за супервизију обавезних семинарских радова) – оба из старог наставног плана.

Активно учествовала у припремама за акредитацију основних академских студија ЖКК-а заједно с представницима других катедара, као и у припреми студијског профила Катедре за општу књижевност и теорију књижевности.

Током школске 2016-2017. године ангажована је на извођењу наставе на матичној катедри као демонстратор.

Преводи с енглеског, служи се француским и немачким.

БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Одбрањена докторска дисертација

„Функција наратије у песамама *Лирских балада* Вилијема Вордсворта“

М 71

Рад у часопису међународног значаја:

„Полифонија и образовни процес у роману *Црни албум* Ханифа Курејшија“, у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, Нови Сад (излази у књ. LXV, св. 3 за 2017. годину, потврда у прилогу).

М 24

Рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком:

“The Mirror and the Gun: Narrative Aspect of Nick Cave’s ‘O’Malley’s Bar”“, у: *BELLS (Belgrade English Language and Literature Studies)* (позитивно рецензиран и прихваћен за објављивање у наредном броју часописа).

М 24

Рад у часопису националног значаја:

„Postkolonijalna teorija: pregled problema“, стр. 159–197, у: *Анали Филолошког факултета*, књ. 27, св. 2, Београд, 2015.

М 52

„Feministička paratologija“, стр. 19–42, у: *Анали Филолошког факултета*, књ. 23, св. 2, Београд, 2011.

М 52

„Моћ црног на савршенству белог: Едгар Алан По (1809–1849)“, стр. 67–78, у: *Кораци. Часопис за књижевност, уметност и културу*, год. XLIII., бр. 9–10, Крагујевац, 2009.

М 53

Саопштење са међународног скупа штампано у целини

„Традиција и експеримент: приповедачи Вордсвортових балада и 'Хасанагиница' (1)“, стр. 77-84, у: *Свеске. Књижевност, уметност, култура*, Панчево, бр. 123, март 2017.

„Традиција и експеримент: приповедачи Вордсвортових балада и 'Хасанагиница' (2)“, у: *Свеске. Књижевност, уметност, култура*, стр. 91-97, бр. 124, јун 2017.

М 33

Рад у стручном часопису (без података о категоризацији)

„О наративној теорији Питера Брукса“, стр. 269–276, у: *Реč. Ćasopis za knjiŹevnost, kulturu, i društvena pitanja*, год. VII, бр. 57.3, Београд, март 2000. (s Predragom Vrebanovićem)

„Обележја експозиције у роману (1)“, стр. 16, у: *Књижевна реч. Лист за књижевност, уметност, културу и друштвена питања*, год. XXIII, бр. 430–431, Београд, јануар 1994.

„Обележја експозиције у роману (2)“, стр. 15–16, у: *Књижевна реч. Лист за књижевност, уметност, културу и друштвена питања*, год. XXIII, бр. 432, Београд, 10. фебруар 1994.

ПРИКАЗИ:

„Mrvice madlene“ (Veselin Marković: *Prust i drugi realisti*), у: *Реč. Ćasopis za knjiŹevnost, kulturu, i društvena pitanja*, год. III, бр. 27, 1996.

„Anatema olakog ĉitanja“ (Milo Lompar: *O završetku romana*), стр. 98-99, у: *Реč. Ćasopis za knjiŹevnost, kulturu, i društvena pitanja*, год. II, бр. 15, Београд, 1995.

„Prestup pristupa“ (Maja Herman Sekulić: *KnjiŹevnost prestupa*), стр. 99-101, у: *Реč. Ćasopis za knjiŹevnost, kulturu, i društvena pitanja*, год. I, бр. 3, Београд, 1994.

„Kritika svesti“ (ŹorŹ Pule: *Metamorfoze kruga*), *Borba*, „Svet knjige“, 28. 10. 1993.

„О самртној страви, роде, да ти појем“ (Слободан Селенић: *Timor mortis*), *Венац*, бр. 178, Горњи Милановац, 1990.

„Анатомија времена“ (Марсел Пруст, 1871-1922), *Венац*, бр. 177, Горњи Милановац, 1990.

СТРУЧНИ ПРЕВОДИ:

Монографија

Prins, DŹerald. *Naratološki rečnik* (Београд: SluŹbeni glasnik) 2010.

Стручни чланци

- Блум, Харолд. „Неизбежни По”, стр. 104–122, у: *Кораџи. Часопис за књижевност, уметност и културу*, год. XLIII, бр. 9–10, Крагујевац, 2009.
- Bruks, Piter. „Telo i pripovedanje”, стр. 247–269, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, br. 57.3, Beograd, mart 2000.
- Josipović, Gabrijel. „Lolita: parodija i dosezanje lepote”, стр. 99–109, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. V, br. 43, Beograd, mart 1998.
- Said, Edvard. „Džejn Ostin i imperija”, стр. 82–89, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. IV, br. 33, Beograd, maj 1997.
- Doležel, Lubomir. „Narativni svetovi”, стр. 83–87, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. IV, br. 30, Beograd, februar 1997.
- Doležel, Lubomir. „Mimezis i mogući svetovi”, стр. 74–83, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. IV, br. 30, Beograd, februar 1997.
- Rifater, Mišel. „Interpretacija i deskriptivna poezija: jedno čitanje Vordsvortovih ‘Tisa’”, стр. 116–27, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. II, br. 11–12, Beograd, jul–avgust 1995.
- Fanger, Donald. „Gogolj – realizam, romantizam i groteska”, стр. 100–105, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. II, br. 10, Beograd, jun 1995.

ПРИРЕЂЕНИ ТЕМАТИ:

- „Едгар Алан По: два века”, стр. 67–221, у: *Кораџи. Часопис за књижевност, уметност и културу*, год. XLIII, бр. 9–10, Крагујевац, 2009.
- „Šta se mota oko plota: Peter Bruks”, стр. 229–277, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. VII, br. 57.3, Beograd, mart 2000. (s Predragom Brebanovićem)
- „Traganje i tumačenje: Marsel Prust”, стр. 85–107, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. III, br. 22–23, Beograd, jul–avgust 1996. (s Adrijanom Marčetić)
- „Muze s rogovima: groteska u književnosti”, стр. 71–110, у: *Reč. Časopis za književnost, kulturu, i društvena pitanja*, god. II, br. 10, Beograd, jun 1995. (s Radovanom Mirkovićem)

НАУЧНИ СКУПОВИ И ЈАВНА ПРЕДАВАЊА:

- „Традиција и експеримент: приповедачи Вордсвортових балада и српске народне баладе“, саопштење на 45. Међународном научном састанку слависта у Вукове дане, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 17–20. септембра 2015. (Рад настао на основу излагања, под насловом „Традиција и експеримент: приповедачи Вордсвортових балада и ‘Хасанагиница’“, објављује се у два дела у часопису *Свеске*, бр. 123 и 124, марта и јуна 2017. године, подаци наведени под „Радови“)
- „Наративно читање поезије“, излагање на Међународном научном скупу „Проучавање опште књижевности данас“ поводом педесетогодишњице обнављања Катедре за општу књижевност и теорију књижевности, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 10–12. маја 2005.
- „Фантастика у канону: зашто ме (не) воле?“, учешће на трибини у оквиру програма „Перспективе фантастике у књижевности“ у организацији Клуба 128, одржаној 31. маја 2015.
- „Поова поетика“, предавање у оквиру Циклуса „Едгар Алан По“, поводом објављивања издања *Сабране приче и песме* (Рад, 2006), Библиотека града Београда, 30. јануар 2007.

„Хенри Филдинг“, предавање поводом тристогодишњице ауторовог рођења, Библиотека града Београда, 11. децембар 2007.

Менторство и учешће у комисијама за мастер радове:

Била је чланица комисија за одбрану мастер радова: Зоране Богуновић „Нови историзам и Гринблатов тумачења *Краља Лира*“, Милице Калабе „Феминистичка тумачења Шекспировог *Краља Лира*“, Снежане Удицки „Замена родног идентитета и мотив прерушавања у Шекспировим комедијама“, Зорице Николић „Иронија, сатира, пародија и карневализација у Шекспировој драми *Хенри VI (I и II део)*“ (ментор Зорица Бечановић Николић), Горице Гатарих „Гротеска и фантастика у делима Е. Т. А. Хофмана“ (ментор Корнелије Квас), Наде Анђелић „Америчка приповетка 19. века: женски ликови у делима Е.А. По и Натанијела Хоторна“, Наташе Марковић „Поглед Ламберта Стретера“ (ментор Биљана Дојчиновић), Марије Ковачевић „Декодирање поезије Т.С. Елиота у кључу архетипске критике Нортропа Фраја“ (ментор Предраг Бребановић).

3. МИШЉЕЊЕ О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ

1. Докторска дисертација *Функција нарације у песмама Лирских балада Вилијама Вордсворта* кроз наратолошку анализу репрезентативних песама из *Лирских балада* утврђује приповедне поступке аутора, као и односе наративног и лирског унутар појединачних песама. С обзиром на то да се овај рад бави жанровском трансгресијом, ауторка је сматрала да је неопходно напред представити релевантне појмове из области наратологије и теорије жанрова који ће потом бити примењени на поетска дела.

Лирске баладе Вилијама Вордсворта сам аутор је називао поетским експериментом, што је сасвим у духу епохе чији сам почетак означава: романтизам је донео ослобађање од чврстих категорија и то пре свега жанровских. Настале на основама традиционалних народних балада, што је још једна одлика поезије тог времена, Вордсвортове уметничке баладе овој наративној форми дају лирски печат. Ауторка истиче да се истовремено могу уочити ”стратегије наративизације у доминантно лирским песмама из ове збирке, па се у раду проверава моћ наратолошког приступа да аналитички осветле ова кретања, те да се на темељу тога оцртају специфичне функције које нарација остварује у Вордсвортовим песмама, како у домену форме и структуре, тако и на плану значења”. (Миладинов, 2017:5).

У уводном делу рада изложен је основни контекст истраживања лирике средствима наратологије и представљене су *Лирске баладе* као збирка песама која је погодна за анализу ове врсте.

Друго поглавље представља историју концептуализације наративног и лирског у теорији књижевних родова. У овом поглављу истражене су теорије у распону од Аристотела и Платона

и њихових подела песничког говора, преко Гетеове таксономије природних облика поезије, све до феноменолошких идеја Емила Штајгера о естетским квалитетима лирског и епског, закључно са теоријом Кете Хамбургер о логичкој концепцији епске приповедне фикционалности спрам лирског исказа.

Треће поглавље посвећено је односу наративног спрам лирског. У сегменту о наративности реч је о наративној секвенцијалности и догађајности, минимуму наративности, наративном типу текста, степенима, модусима и фигурацијама наративности, као и искуствености; у сегменту посвећеном лирском реч је о наративном свету насупротив лирском, о наративном и лирском читању, те о обележјима лирике.

У четвртом поглављу се прелгедно излаже један број релевантних истраживања у оквиру наратолошког приступа поезији и указује на појаву првих идеја о примени трансжанровске наратологије током осамдесетих година. Истражене су поставке теоритичара у сегментима структуре заплета, структуре комуникације, секвенцијалности, медијације, артикулације и особености наративности у лирици, те интеракцијама наративног и лирског, контекстуалне морфологије и наратије у поезији.

У петом делу рада представљена је збирка *Лирске баладе*, при чему је ауторка пошла од модела традиционалне баладе, неопходног за разумевање обима и интензитета Вордсвортовог експеримента. После анализе поступка приповедања у *Прелудијуму*, извршена је и условна класификација песама на оне у наративном модусу (даље подељене на персонално приповедане песме; песме с интрадијегетичким наратором и на песме са екстрадијегетичким наратором); потом на песме у лирском модусу и на песме у драмском модусу. Подели је сврха да учини видљивим тенденције које су везане за фигуру романтичарског субјекта и његовог односа према подручју наративног. Показује се да је у песмама ове збирке јасно настојање да се говорник уметне у свет ликова и догађаја, а Бранислава Миладинов тумачи ту тенденцију као део идеолошке и поетичке идеје Вилијама Вордсвотра о једнакости свих људи и мисији која њему, као песнику, припада. Даље следе анализе појединих песама с обзиром на лиризацију наративне песме (уочава се феномен нестрпљивог приповедача, растакања догађаја, везе бајке и аутобиографије), на положај између наративне и лирске песме (мотив путовања без краја и портрета у покрету) као и с обзиром на наративизацију лирске песме (наративни ламент, перспекција без будућности и ретроспекције без прошлости, као и одсутна прича). Овај одељак завршава се разматрањем темпоралне структуре, односно, промене која настаје у понављању.

У закључку рада своде се и коментаришу уочене стратегије обликовања песама и изводи закључак о значају приповедања за Вордсвортову песничку антропологију и митопоетику. Између осталог се истиче да нараторолошки приступ лирици један од показатеља развијености нараторолошког апарата и његове флексибилности и употребљивости, док жанровска хибридна и мултимодалност песама у *Лирским баладама* представља, између осталог, поруку да се опсег људске емоционалности не може изразити само једним модусом. Или, речима ауторке: ”Наративни поглед наглашава временитост и процесуалност и конституише човеков идентитет у процесу и промени; наративна телеологија даје смисао низу тачака у времену човековог постојања. Међутим, густина и интензитет сваке од тих тачака неизразива је изван лирског начина.”

Овај опсежан (257 страница) докторски рад добио је највише оцене од чланова комисије. Реч је о дисертацији која показује темељно познавање широког теоријског подручја – теорије жанрова и теорије приповедања, пре свега, као и продубљено познавање поезије Вилијама Вордсворта и енглеског романтизма уопште. Тема нараторолошких приступа поезији тек недавно бива уочена на англосаксонском подручју, што значи да је рад не само оригиналан, већ и ексклузиван када је реч о теоријској актуелности. Ова дисертација је плод дугогодишњих истраживања, одлично је и прегледно структурирана и беспрекорна у језичком и стилском погледу, и стога може без икаквих измена бити објављена као монографија.

2. У научном раду „Полифонија и образовни процес у роману *Црни албум* Ханифа Курејшија“, у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, Нови Сад (излази у књ. LXV, св. 3 за 2017. годину), др Бранислава Миладинов разматра роман Ханифа Курејшија из перспективе Бахтинове идеје вишегласја и жанра образовног романа. У овом тексту, др Миладинов показује да јунак пролази кроз формативни процес који је карактеристичан за жанр образовног романа, те да чак постоје и назнаке ”романа о уметнику”, али и да се тај образац изневерава управо у складу са полифонијским, хибридним културним контекстом који одређује идентитета чини нестабилним. Ауторка препознаје бахтиновске елементе вишегласја у питањима расе, религије, елитне и популарне културе, те осећаја за локалност и космополитизма, које сагледава као политичке и етичке дилеме, али увек у вези са естетским и књижевнотеоријским проблемима. У уводном делу текста, др Миладинов даје кратак преглед биографских података о Ханифу Курејшију, значајних не само за разумевање настанка овог романа, већ више за разумевање рецепције дела овог писца. Следећи сегмент текста посвећен је жанру образовног романа и у њему се представља матрица коју овај роман изневерава, скрећући тиме пажњу на њену неодрживост у условима савремене културе. Унутар тог дела, пажња је посвећена дијалогизму, као особеном цртом романа *Црни албум* која указује на потребу да му се приближимо из угла Бахтинове теорије о модерном роману као многогласној расправи. Ауторка даље разматра гласове који утичу на формирање јунака, што је сасвим у духу традиције образовног романа: од ”сиренског гласа” јунакиње до фигура поп културе насупрот стубовима елитне културе, преко политичких и верских искушења, до одлуке јунака о следећем кораку који изневерава жанровски традиционална очекивања. Ауторка текста детаљно анализира Курејшијев роман ослањајући се на теоријске основе које претходно излаже у основним цртама и тиме показује изузетну способност и анализе и синтезе. Свакако треба истаћи и стилску беспрекорност и живост овог текста.

3. „Традиција и експеримент: приповедачи Вордсвортових балада и 'Хасанагиница' (2)“, у: *Свеске. Књижевност, уметност, култура*, Панчево (бр. 124, 2017.) јесте текст настао на основу излагања на 45. Међународном састанку слависта у Вукове дане 2015. године. Др Миладинов се у овом тексту бави једним делом експеримента који је Вордсворт остварио у својим *Лирским баладама*, а то је карактер и функција наратора. Ти поступци су потом доведени у везу са нарочитим типом фокализације у ”Хасанагиници”. Реч је, наиме, о томе да се Вордсворт у свом чувеном делу ослањао на традицију енглеских и шкотских балада, те да је ту традицију истовремено и подривао својим иновативним поступцима. Ове наративне песме, намењене певању, најчешће су приповедане у 3. лицу, а ако би случајно то било прво лице, реч је о заједничком а не индивидуалном ”ја”. Оне су биле лишене психолошког увида у ликове, морализовања и било чега што би био индивидуални доживљај. Вордсвортов преокрет видео се пре свега у низу ”неприкладних” ликова – сиромашни, малоумни, бескућници, што је представљало књижевно огрешење о класицистичка начела, као и идеолошки пркос настојањима да се прикрије беда у периоду индустријализације. У овом раду ауторка се усредсређује на скуп од неколико песама које уједињује нарочити тип јунакиње. Као *друго* спрам аутора она је вишеструко маргинализована у патријархалном свету. Иако је и у традиционалним баладама било јунакиња чије су судбине биле несрећне, Вордсвортове хероине излазе из оквира приватне сфере и своја одступања од друштвених норми преносе на универзални план. Управо у томе ауторка налази одлучујућу сличност са Хасанагиницом. У даљем току рада разматрају се приповедне стратегије у свакој од одабраних Вордсвортових балада, као и у српској народној песми, и показује се да пресудна сличност лежи у напорима да се јунакиње прикажу с позиција женског искуства, то јест, да нарација оде даље од ”објективности” и неутралности. Занимљив детаљ јесте и коментар у ком се показује да је сасвим могуће да је Вордсворт знао за Хасанагиницу у тренутку када је стварао своје лирске баладе.

У овом тексту др Бранислава Миладинов показује одлично познавање стваралаштва Вилијама Вордсворта, теоријских аспеката наративности у баладама као и способност и интересовање за повезивање сличних појава у различитим културама. Поред познавања контекста у којима су анализиране песме настале, ауторка има и истанчан осећај за посебност чињенице да је реч о јунакињама.

4. У тексту „Postkolonijalna teorija: pregled problema“, стр. 159–197, у: *Анали Филолошког факултета*, књ. 27, св. 2, Београд, 2015, др Бранислава Миладинов даје, као што и сам наслов казује, преглед једног веома развијеног и широког, интердисциплинарног, подручја. Ауторка разматра постколонијалну теорију као методолошку основу постколонијалних студија повезујући је са филозофијом и критичком теоријом као њеним изворима, а потом кроз кључне појмове у радовима водећих теоретичара. Др Миладинов истиче да су појмови постколонијалне теорије изведени из постструктурализма, психоанализе, марксизма и Бахтинове концепције вишегласја. После краћег прегледа развоја ове теорије, текст нас води у правцу историјског контекста чије разматрање почиње од самог појма колонијализма, преко побуна колонизованих, до критичког закључка о успешности борбе против поробљивача. У наредном делу текста, др Миладинов се бави интердисциплинарним контекстом постколонијалне теорије: психологијом, студијама културе, теоријама расе, нације и етничитета, те феминистичком

теоријом. Сваки од ових приступа је укратко и са јасном критичком свешћу представљен управо у спрам постколонијалне теорије. Следећи део овог опсежног текста тиче се методолошког контекста, пре свега Фукоове теорије. Сегменти посвећени марксиму и постструктурализму, психоанализи и Бахтину додатно осветљавају изворе као и интересовања постколонијалне теорије. У делу посвећеном најпознатијим представницима постколонијалног приступа, др Миладинов највише места посвећује Францу Фенону, који је припадао генерацији пре постструктуралистичке теорије, те је сада прилично занемарен. Особности Фенонове теорије укратко су и убедљиво представљене и то кроз краће приказе његових најважнијих дела. Сразмерно мање места посвећено је много познатијим ауторима Едварду Саиду, Хоми Баби и Гајатри Спивак. Од кључних појмова у вези са овим приступом представљени су оријентализам, стереотип, контрапуктно читање, превазилажење бинарних опозиција, катахреза, мимикрија, time-lag, хибридни идентитет, субалтерно и други. Рад се завршава разматрањем постколонијалне теорије, ефектима и утицајима на студије књижевности. У овом делу се истиче потреба редефинисања традиционалних студија књижевности и кључних појмова у овој области, изазваних управо деловањем постколонијалне теорије.

И у овом раду ауторка демонстрира изузетну способност сажимања, теоријског промишљања, стварања прегледног, информативно, теоријски заснованог а надасве писменог и стилски занимљивог текста о темама које су обимне, противречне, теоријски не само захтевне него често и замагљене.

5. Текст „Feministička naratologija“, стр. 19–42, у: *Анали Филолошког факултета*, књ. 23, св. 2, Београд, 2011, бави се теоријски вишеструко занимљивим подручјем, заправо, спојем више приступа. Др Миладинов полази управо од назива који се може сагледати као приписивање одређене перспективе наратологији, или као уношење теорије приповедања у феминистичке критичке дискурсе, те, најзад, као оксиморонска конструкција. Уважавајући теоријски потентно двојство феминистичке наратологије, др Миладинов излаже историјски развој наратологије, њене теоријске поставке, а потом и феминистичку критику теорије приповедања. Она полази од семиналног текста Сузан Ленсер „Ка феминистичкој наратологији” и у њему изложених идеја о томе како се наратологија и феминистичка критика могу узајамно допуњавати и тиме креирати приступ који коригује формализам, односно, искључиво садржинску оријентисаност ових теорија. Даље, ауторка излаже реакцију на овај текст из пера Нили Дингот. У наредном сегменту изложен је низ текстова којима Ленсерова одговара на ову и сличне реакције и показује могућности конкретне примене феминистичке наратологије. Поред радова ове теоретичарке, представљене су и претходнице попут Сандре Гилберт, Сузан Губар и Ненси Милер. Др Миладинов даље анализира могућности феминистичке наратологије из сопственог теоријског угла и истиче могућност превазилажења формалистичких ћорсокака, способност комбиновања са постколонијалном критиком као и отварање нових могућности дефинисања саме наратије и наративног.

И у овом тексту ауторка демонстрира способност синтетизовања комплексних теоријских проблема, њиховог прегледног представљања и стилски уједначеног што све олакшава разумевање не тако једноставних теоријских питања.

МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ ДРУГИХ УСЛОВА ЗА РАД

Поред чланства у девет комисија за израду мастер радова на Катедри за Општу књижевност и теорију књижевности, успех педагошког рада др Браниславе Миладинов огледа се у пре свега у изузетним резултатима анкете о вредновању педагошког рада. На узорку анкете за предмет Роман 18. века у настави 2 у школској 2014/15, на питање да ли наставник подстиче студента на критичко размишљање и креативност, дата је оцена 5.00. Иста оцена дата је и за професионалност и етичност наставника у комуникацији са студентима. Исту, највишу оцену, студенти су дали за ове категорије и на предмету Романтичарска проза, као и Поезија енглеског романтизма 1. Изузетно високе оцене дате су и у категорији начина излагања материје предвиђене предметом (4.00; 4,67, односно 5.00), те у категорији у којој се оцењује да ли предавања наставника помажу студенту д лакше савлада материју предвиђену предметом (5.00; 4.67 и 4.00). Овако високе оцене јесу потврда да др Бранислава Миладинов има изузетно добру комуникацију са студентима и да је међу њима посебно омиљена.

Треба истаћи и да је кандидаткиња од 2009. до 2014. године била координаторка за примену болоњског процеса на матичној катедри, те је у том својству учествовала у изради Информатора Факултета, као и у свим осталим активностима које прате унапређење реформисаних студија.

3. ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је пажљиво размотрила све релевантне чињенице (научно-истраживачког рада, стручног и професионалног ангажовања, педагошког рада), а имајући у виду Критеријуме за стицање звања наставника на Универзитету у Београду усвојених на Сенату Универзитета у Београду 22. 6. 2016, Комисија је донела закључак да су обе кандидаткиње испуниле формалне услове за радно место доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Историја опште књижевности.

Др Оливера Жижовић је објавила четири књиге (једну написану на основу магистарске тезе и три на основу докторске дисертације) и велики број радова који су акрибични, темељни, књижевнотеоријски релевантни пре свега када је реч о односу јунговске аналитичке психологије и књижевности. С друге стране, усредсређеност на један психоаналитички модел тумачења не доприноси ширини интерпретативног приступа неопходној за наставу на предмету за који се бира наставник.

Др Бранислава Миладинов у библиографији има опсежан докторат и више радова из области наратологије, књижевних теорија, историје опште књижевности. Др Миладинов је радила на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности од 1994. године и током више од две деценије учествовала у формирању, реформисању и континуираном извођењу предмета о којем је реч. Теме и садржина њених радова у директној су вези са предметом, а њихова структура, литература и критички одмак, као и савременост

приступа, показују изузетну способност сажимања и преношења знања. Педагошки успех др Браниславе Миладинов је изузетан, о чему сведоче високе оцене у студентским евалуацијама.

Дана 18. јула 2017. године кандидаткиње су одржале приступна предавања на тему *Жанрови европског романа 18. века* која је Комисија оценила на следећи начин: предавање др Оливере Жижовић оценом 4 (четири); предавање др Браниславе Миладинов оценом 5 (пет).

На основу свега наведеног, Комисија предлаже да се на радно место доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Историја опште књижевности, изабере др Бранислава Миладинов.

У Београду, 20. јула 2017.

Др Биљана Дојчиновић, редовни професор

Др Јован Попов, редовни професор

Др Томислав Павловић, ванредни професор